

Formular për SYLLABUS të Lëndës GJUHA DHE SHOQERIA

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Filologjisë, Departamenti e Gjuhës dhe Letërsisë Gjermane
Titulli i lëndës:	Gjuha dhe shoqeria
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	zgjedhore
Viti i studimeve:	viti i II-të, semestri i IV-të
Numri i orëve në javë:	2 + 0
Vlera në kredi – ECTS:	5
Koha / lokacioni:	Ligjerata: e hënë 12:00-13:30
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. ass. dr. Teuta Abrashi
Detajet kontaktuese:	teuta.abrashi@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës	<p>Meqë gjuha është mjet themelor i komunikimit, ajo ka rëndësi ekzistenciale për raportet mes njerëzve, rrjedhimisht ajo reflekton raportet ndër-shoqërore dhe ndër-kulturore. Prandaj në këtë lëndë fjala është për një fushë e cila vështron raportin e ndërsjellë mes veprimit gjuhësor dhe realitetit shoqëror.</p>
Qëllimet e lëndës:	<p>Qëndrimet për domosdoshmërinë e vështrimit interdisiplinar të problemeve qendore të gjuhësisë nuk janë të reja. Fakti se gjuha ka rëndësi ekzistenciale për raportet mes njerëzve, prandaj edhe për praktikën shoqërore është gjithashtu i njohur. Prandaj në këtë lëndë nuk është fjala për një fushë problematike në të cilën vështrohet sidomos gjuha si dukuri, por këtu kemi të bëjmë me një vështrim të raportit të ndërsjellë mes veprimit gjuhësor dhe realitetit shoqëror.</p> <ul style="list-style-type: none"> - t'i njoftojë studentët me gjuhën si mjet themelore i komunikimit dhe disiplinë e veçantë e diturisë - t'i njoftojë studentët me njohuri themelore të sociolinguistikës - t'i vetëdijësojë studentët për raportet ekzistenciale mes njerëzve / ndër-shoqërore dhe ndër-kulturore - t'i vetëdijësojë studentët për funksionet shoqërore dhe gjuhësor

Rezultatet e pritura të nxënies:	<p>Pas përfundimit të kësaj lënde studenti do të jetë në gjendje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - t'i identifikojë dallimet ndërmjet katër 'shoqërive gjuhësore' siç janë: shtresa urbane, shtresa rurale, e ulët, e lartë, e mesme etj. - t'i analizojë gjuhën e një shoqërie apo rrethi të caktuar dhe anasjelltas - t'i identifikojë edhe gjuhë e tyre: kreole, pidgen, sociolektet (p.sh. sllang, gjuha e chat-it etj.) - do të njihen me aspekte të ndryshme të kulturës, lëvizjeve shoqërore dhe filozofike
---	--

Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxëniet të studentit)

Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	2	15	22.5
Ushtrime teorike/laboratorike			
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	10 min	15	2.5
Kollokfiume,seminare	5	2	10
Detyra të shtëpisë	2	15	30
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	3	15	45
Përgaditja përfundimtare për provim	10	1	10
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	1	2	2
Projektet,prezentimet ,etj	30 min	1	0.5
Totali			122.5:25 = 4.9 5 ECTS

Metodologjia e mësimdhënies:	-ligjërata -punimi seminarik (grup punues)
-------------------------------------	---

Metodat e vlerësimit:	<ul style="list-style-type: none"> • Punimi seminarik 20% • Pjesëmarrja 10% • Aktiviteti në orë 10% • Provimi 60% <p>Provimi: Kusht për provim është punimi seminarik. Provim përmblendhës mbahet në afatin e provimeve.</p>
------------------------------	---

Provimi është vetëm me shkrim.	
Literatura	
Literatura bazë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kessel, K./ Reimann, S. (2005): <i>Basiswissen- Deutsche Gegenwartssprache</i>, A. Francke Verlag, Tübingen S. 127-147 2. Pörings, R. / Schmitz, U. (2003): <i>Sprache und Sprachwissenschaft</i>, 2. Auflage, Gunter Narr Verlag, Tübingen S.245-287 3. Pinker, S. (2000): <i>Wörter und Regeln</i>, Spektrum Akademischer Verlag, Heidelberg/ Berlin)
Literatura shitesë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bachmann, S.: Elementare Fragestellungen und Begriffe der Allgemeinen Soziologie. Braunschweig 1983 2. Bachmann, S.: Deutschlandbild und Deutsche Frage. Bd. I-IV. Braunschweig 1985 3. Fishman, J.: Advances in the Sociology of Language Volume I. Basis Concepts.Theories and Problems: Alternative Approaches. Mouton/The Hague/Paris 1971 4. Fishman, J.: Soziologie der Sprache. München 1975 5. Gumperz, J.J.: Typen linguistischer Gemeinschaften. In: Holzer/Steinbacher, Sprache und Gesellschaft. Hamburg 1972 6. Weber, U.: Instruktionsverhalten und Sprechhandlungsfähigkeit. Eine empirische Untersuchung zur Sprachentwicklung. Tübingen 1982 7. Weber, U.: Im Labyrinth der Sprache. Berlin 1992 8. Loeffler, H. (1985): Germanistische Soziolinguistik. Berlin: Erich Schmidt (Grundlagen der Germanistik, Bd.28) 9. Rein, K. (1983): Einführung in die Kontrastive Linguistik. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft. 10. Schlieben- Lange, B. (1991): Soziolinguistik: Eine Einführung. Stuttgart u.a.: Kohlhammer. 11. Wandruszka, M. (1991): „Wer fremde Sprachen nicht kennt...“. Das Bild des Menschen in Europas Sprachen. München: Piper.

Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Gjuha si funksion e veprime sociale dhe medium e pasqyrimet e sistemeve socio-kulturore
<i>Java e dytë:</i>	Tiparet e pjesëmarrësve të një bashkësie gjuhësore
<i>Java e tretë:</i>	Distanca gjuhësore
<i>Java e katërt:</i>	Katër llojet e shoqërive
<i>Java e pestë:</i>	Bashkësia e urbanizuar (die hochurbanisierte Gemeinschaft)
<i>Java e gjashtë:</i>	Varieteti gjuhësor (sprachliche Varietät)
<i>Java e shtatë:</i>	Varietetet gjuhësore sipas Fishman/Stewart
<i>Java e tetë:</i>	Varietetet gjuhësore sipas Dittmar
<i>Java e nëntë:</i>	Kreolët dhe gjuhët pixin
<i>Java e dhjetë:</i>	Sociolektet
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Gjuha e shkruar dhe gjuha e folur – dallimet
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Gjuha standarde
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Katër mostrat më të përhapura të besimit dhe sjelljes shoqërore sipas Fishman
<i>Java e katërmbëdhjetë:</i>	Hipoteza e diferencës Hipoteza e deficitit
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Përsëritja e lëndës

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:
<p>Studenti është i obliguar të vijojë ligjerata dhe ushtrime, nese studenti nuk vijon mësimin me rregull (mungon më shumë se tri hëre atëherë nuk merr nënshkrimi. Plagjiazmi dhe kopjimi në provime janë të dënueshme; studenti merr note negative. Vlejnë kodi e mirësjelljes si për studentët ashtu edhe për mësime dhënsin.</p>